

Etapa națională a olimpiadelor școlare - 2025**Probă scrisă****ISTORIE****Clasa a VIII-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Țara Românească este cel de-al doilea spațiu românesc amenințat de otomani. Grație eforturilor [...] lui Mircea cel Bătrân [...], ofensiva otomană [...] este stăvilită. Trecerea Dunării de către Baiazid [...] duce la [lupta] de la Rovine. [...]

După experiențe militare în Serbia, Croația și în Ducatul Milanului, Iancu de Hunedoara ajunge voievod al Transilvaniei din 1441 [...]. În 1442 înfrânge încercarea turcilor de a intra în Transilvania și obține o mare victorie asupra lor pe cursul superior al Ialomiței [...].

Eforturile lui Iancu de Hunedoara sunt continuate de Vlad Țepeș, domn al Țării Românești [...]. În iarna 1461-1462 atacă fortărețele turcești de la sud de Dunăre. [...] În 1462 refuză să mai plătească tribut turcilor. În același an, sultanul Mehmed II pătrunde cu o puternică armată în Țara Românească. [...] Țepeș, care nu avea suficiente forțe [...], preferă, în locul confruntării deschise, războiul de hărțuială, în care se dovedește un meșter iscusit (mai ales în atacurile de noapte). [...]

Moldova se confruntă cu amenințarea turcească mai târziu, grație așezării sale geografice [...]. Sultanul Mehmed II cere Moldovei să-i recunoască suzeranitatea și să-i plătească tribut. Domnul Petru Aron [...] se supune, acceptând, totodată, să deschidă Cetatea Albă – portul Moldovei de la mare – negustorilor turci. Preagrabniciei supunerii față de turci i se opune însă Ștefan [cel Mare], venit la tron după o îndelungată perioadă de lupte pentru domnie [...].

Intervenția lui Ștefan în război începe prin încercarea de a smulge Țara Românească de sub controlul Porții [Imperiului Otoman] și a o reintegra în frontul antiotoman. [...] În iarna lui 1474/1475 o mare armată otomană [...], condusă de Soliman Pașa, [...] pătrunde în Moldova pentru a restabili dominația Porții la Dunăre. Ștefan o așteaptă lângă Vaslui, practicând tactica pământului pârjolit, ceea ce îi obligă pe turci să înainteze în căutarea hranei pentru oameni și animale exact spre locul stabilit de Ștefan, la confluența Racovei cu Bârladul, care nu îngăduia decât o restrânsă desfășurare de forțe. Atrase în lunca Bârladului, trupele turcești sunt surprinse, la 10 ianuarie 1475, de cavaleria și pedestrașii lui Ștefan, lovite de tunurile moldovenilor, și mulți turci cad dezorientați și împotmolți în mlaștini. Urmărirea celor retrași a fost la fel de cumplită, bătălia transformându-se într-o mare victorie, cea mai însemnată din istoria luptelor românilor cu turcii. [...]

În secolele al XVI-lea și al XVII-lea, până spre sfârșit, dominația otomană asupra Țărilor Române continuă să nu fie pusă în discuție de un alt context european. Singura contestare venea din chiar sânul acestor țări. Cea mai însemnată dintre ele este aceea întreprinsă de Mihai Viteazul [...].

Iscusit general și om de stat, Mihai manevrează cu multă abilitate între puterile vecine Țării Românești, care își disputau tendințele de dominație asupra Țărilor Române [...] și se încadrează planului de cruciadă, inițiat de papa Clement VIII în 1592 [...]. În iarna lui 1594-1595, Mihai întreprinde incursiuni contra turcilor [...]. În anii următori (1596-1598), Mihai continuă acțiunea antiotomană prin incursiuni la sud de Dunăre și prin interceptarea oștilor tătare care se îndreptau spre Ungaria și Banat, în ajutorul turcilor.”

(Ion Bulei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la această sursă istorică, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa dată, două cauze ale declanșării expediției otomane din 1462. **4 puncte**
2. Formulați, pe baza sursei date, o opinie referitoare la evenimentele din 1475, susținând-o cu două informații selectate din sursă. **8 puncte**
3. Prezentați două acțiuni militare desfășurate în spațiul românesc în secolul al XIV-lea, una precizată în sursa dată și alta diferită de aceasta. **10 puncte**
4. Prezentați, în aproximativ o pagină, rolul spațiului românesc în relațiile internaționale de la sfârșitul Evului Mediu, utilizând două fapte istorice desfășurate în a doua jumătate a secolului al XVI-lea și două informații din sursa dată referitoare la această perioadă. **18 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, un eseu referitor la **Constituirea și evoluția statului român modern în secolul al XIX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două programe revoluționare elaborate de către români în anul 1848 și a câte unei consecințe a fiecăruia dintre acestea;
- prezentarea a două fapte istorice desfășurate în deceniul șase al secolului al XIX-lea care au contribuit la constituirea statului român modern;
- menționarea unei caracteristici a actului constituțional adoptat în anul 1864;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat în statul român modern în anul 1866;
- formularea unei opinii referitoare la participarea României la „criza orientală” din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și argumentarea acesteia prin două fapte istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice prin menționarea a câte două informații referitoare la fiecare fapt și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea în limita de spațiu precizată.